

6. Общая теория права и государства: Учебник. Издание третье, переработанное и дополненное / Под ред. В. В. Лазарева. Москва: Юристъ, 2001. 520 с.
7. Романько А. Н. Правовое регулирование бюджетного процесса в субъектах Российской Федерации: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Саратов, 2011. С.12-14.
8. Тодика Ю. М. Конституція України: проблеми теорії і практики: монографія. Харків: Факт, 2000.
9. Токарева К. О. Структура бюджету: фінансово-правовий аналіз: автореф. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2016. 21 с.
10. Чернадчук В.Д. Стан та перспективи розвитку бюджетних правовідносин в Україні: монографія. Суми.: Університетська книга, 2008. С.109.
11. Швецов Ю. Г., Булаш О. А. Бюджет как финансовая основа реализации общественных проектов. *Проблемы учёта и финансов.* 2013. № 3 (11). С. 38–48.
12. Штурм Р. Бюджет / Пер. с нем. А. С. Изгоева. Санкт-Петербург, 1907. 998с.

ПРАВОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ

Семенова Марина Володимирівна,
*кандидат юридичних наук, науковий
співробітник НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України,
ORCID 0000-0002-2216-4343*

The report deals with the analysis of the notion of tourist destination in international and national regulations and scientific sources, defining the main criteria of tourist destination and researching tourist clusters.

Keywords: tourist, visitor, destination, tourism, tourist services, tourist cluster.

Доклад посвящен анализу понятия туристической дестинации в международных и национальных нормативных актах и научных источниках определению основных критериев туристической дестинации и исследованию туристических кластеров.

Ключевые слова: турист, посетитель, дестинация, туризм, туристические услуги, туристический кластер.

Україна – держава з багатими природними ресурсами та самобутньою історико-культурною спадщиною, тому вона має всі передумови для сталого розвитку економіки за рахунок надходжень від туристичної галузі туризму. Потенційні туристичні можливості України безмежні, проте туристична галузь протягом тривалого часу відчуває на собі вплив таких негативних чинників: відсутність державної політики у сфері туризму, стратегії і програми розвитку туризму та курортів; багаторазова трансформація центрального органу виконавчої влади у сфері туризму; бездіяльність Координаційної ради з питань туристичної діяльності, створеної при Кабінеті Міністрів України; невиконання глави 16 «Туризм» Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 847-р; нехтування міжнародним досвідом розвитку туризму; територіальні втрати та воєнні дії на території України; нестабільність у політичному та економічному житті[1]. Всі ці негативні чинники зумовлюють особливу актуальність розроблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо розвитку українських регіонів.

В сучасній літературі, яка присвячена питанням туризму, останнім часом досі часто зустрічається таке поняття як дестинація, але аналіз наукових праць зарубіжних та вітчизняних авторів свідчить про відсутність єдиної думки щодо трактування туристичної дестинації як наукової категорії.

В «Оксфордському словнику мандрів і туризму» дестинацію трактують як місце, куди в даний час направляються люди або предмети) [2].

Всесвітня туристична організація (UNWTO) вважає туристичну дестинацію (destination (main destination of a trip)) як основне місце призначення туристичної поїздки, територію, відвідання якої є головним чинником для прийняття рішення про поїздку. Однак якщо таке місце неможливо ідентифікувати, головне місце призначення визначається як місце, де відвідувач провів більшу частину його /

її часу під час поїздки. Знову ж таки, якщо відвідувач не може ідентифікувати таке місце, то основне місце призначення визначається як місце, яке знаходиться надалі від звичайного місця проживання відвідувача [3]. Європейська Комісія визначила дестинацію як «територію, яка окремо ідентифікується і підтримується для туристів як місце відвідування й у межах якої туристичний продукт виробляється одним чи декількома закладами або організаціями» [4, с.120].

В Законі України «Про туризм» поняття дестинація відсутнє, але воно є в Модельному законі про туристську діяльність – дестинація (туристична) - місце призначення туристичної подорожі (туристичної поїздки, туру, екскурсії), місце відвідування (територія, місцевість, місто, населений пункт, туристичний центр) особами, які не проживають постійно в даній місцевості і не належать до категорії місцевого населення [5]. Аналогічне поняття було надано в Законі України про внесення змін до Закону України «Про туризм» що до удосконалення державної політики у сфері туризму» від 24.02.2014, реєстраційний № 4224, який був знятий з розгляду Верховної Ради України у зв'язку із закінченням роботи Верховної Ради України VII скликання [6].

Лейпе Н. визначає дестинацію як конкретну територію, яку турист обирає для відвідування і знаходиться там деякий час, територія, на якій відбуваються основні процеси взаємодії туриста з туристичної інфраструктурою [7, с. 87].

Купер С., Флетчер Д., Гилберт Д., Шеперд Р., Ванхилл С. вважають, що дестинація – сукупність послуг та середніх, злагоджених щоб задовольнити потреби туриста[8].

Аналіз наукових джерел та нормативних актів дозволяє зробити висновок, що дестинація – не будь-яка територія, вибір якої залежить насамперед, від особистої мотивації відвідувача, існує ряд критеріїв, яким повинна відповідати ця територія: наявність транспортної доступності; наявність комплексу туристичних послуг належної якості для обслуговування відвідувачів; високий рівень розвитку туристичної інфраструктури та ін.

Зробити туризм невід'ємною частиною соціально-економічного розвитку території та сформувати унікальну регіональну ідентич-

ність території можливо за завдяки створенню інноваційних туристичних кластерів, які реалізують конкурентний потенціал території. Туристичні кластери можуть формуватися на основі туристичних активів місцевості і складатися із суб'єктів господарської діяльності різних галузей економіки, пов'язаних з обслуговуванням туристів. Реалізація системного підходу до створення і підтримки діяльності туристичних кластерів з боку органів державної влади та місцевого самоврядування дозволить забезпечити сталий розвиток внутрішнього туризму і зростання економіки окремих територій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України: Постанова Верховної Ради України від 13 липня 2016 року № 1460–VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1460-19>
2. A Dictionary of Travel and Tourism URL: <https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780191733987.001.0001/acref-9780191733987-e-5902?rskey=T7iyu1&result=1>
3. International Recommendations for Tourism Statistics 2008 URL: https://unstats.un.org/unsd/publication/Seriesm/SeriesM_83rev1e.pdf#page=24
4. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму : Підручник. Київ: Знання, 2010. – 502 с.
5. Модельний закон про туристську діяльність. Ідентифікатор 997_g17 від 16.11.2006. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_g17
6. Про туризм: проект Закону України від 24.02.2014 р. № 4224. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=49894.
7. Leiper N. Tourism Management. 3d ed. / N. Leiper. Sidney: Pearson Education Australia, 2004. - 326 p.
8. Cooper C. Tourism: Principles and practices / C. Cooper, J. Fletcher, D. Gilbert, R. Shepherd, S. Wanhill. Harlow: Pearson, 2005. 736 p.